

Keuzedeel mbo

Basis restauratiewerk metselen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0663

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving
Op: 13-09-2016

1. Algemene informatie

D1: Basis restauratiewerk metselen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Bij de vorming van de nieuwe kwalificatiestructuur is lang gedacht en gesproken over de positionering van de restauratieopleidingen. Uiteindelijk is gekozen voor restauratieopleidingen Timmeren en Metselen op niveau-4. Dit zijn zogenaamde Specialistenopleidingen met een omvang van 1600 SBU. Door deze ontwikkeling vervalt voor de nieuwe instroom vanaf september 2016 de huidige restauratieopleiding Metselen op niveau 3. Dit keuzedeel biedt de mogelijkheid voor de allround metselaar tot verbreding richting restauratie metselen.

Relevantie van het keuzedeel

Kansen op de arbeidsmarkt zijn zeer goed. Bedrijven die actief zijn in de restauratiebranche zien zich genoodzaakt te voldoen aan certificeringsvereisten die door opdrachtgevers gesteld worden. De certificering komt o.a. tot uitdrukking door als bedrijf te beschikken over gekwalificeerd personeel dat beschikt over kennis en vaardigheden in het restaureren van bepaald cultureel erfgoed.

De functie van het keuzedeel 'Basis restauratiewerk metselen' is:

- verbreding in het vakgebied metselen;
- kennismaking met en oriëntatie op het werkveld restauratie;
- een betere doorstroom naar de Specialisten opleiding Restauratie niveau-4 metselen;
- theoretische - en vaardigheidsondersteuning voor leerlingen niveau-3 die werkzaam zijn bij restaurerende bouwbedrijven en dus al praktisch actief zijn in het restauratiewerk.

Beschrijving van het keuzedeel

Een beginnend beroepsbeoefenaar kan omgaan met de specifieke vereisten m.b.t. vaardigheden en kennis in bouwrestauratie werkzaamheden. Vakkennis over processen die van belang zijn bij restauratie werkzaamheden heeft de beroepsbeoefenaar zich eigengemaakt. Daarnaast doet hij ervaring op en krijgt inzicht in de branche specifieke beroepsvereisten om te bepalen of het restauratiewerk passend is.

De focus in dit keuzedeel ligt op de vaardigheden en taken met betrekking tot restauratie werkzaamheden voor de metselaar in de gebouwde omgeving. De vakkennis is nodig om de vaardigheden en taken eigen te maken. Met de vaardigheden en kennis die de beginnend beroepsbeoefenaar in dit keuzedeel opdoet is hij in staat om in te spelen en om te gaan met werken in de restauratiesector.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Voert metselwerkzaamheden in de restauratie uit

Complexiteit

Metselwerkzaamheden in de restauratie zijn niet-routinematig van aard. De werkzaamheden vragen kennis en vaardigheden op het gebied van restauratiemetselen. Zo heeft de beginnend beroepsbeoefenaar kennis nodig van historische stijlen, technieken en materialen ten aanzien van het te restaureren metselwerk. Hij kan factoren afwegen, zoals cultuurhistorische waarde en technische kwaliteit. Hij kan werken volgens voorschriften en kan schade en/of waardeverlies voorkomen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het zelfstandig uitvoeren van zijn werkzaamheden. Hij heeft voornamelijk een uitvoerende rol. Hij rapporteert over de voortgang aan zijn leidinggevende. Hij krijgt instructie van zijn leidinggevende en legt verantwoording aan hem af.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit basiskennis van toepassing historische natuursteensoorten (tuf, zandsteen, hardsteen)
- Bezit kennis van (historische) (voeg)mortels (bestanddelen en verhoudingen)
- Bezit kennis van (historische) bouwmaterialen en bouwproducten in de restauratie
- Bezit kennis van bijzonder metselwerk zoals gewelven, afdekkingen en schoorstenen
- Bezit kennis van bouwfysische aspecten in relatie tot de werkzaamheden
- Bezit kennis van de gebruikelijke vaktermen binnen de restauratie metselwerk
- Bezit kennis van de toepassing van (elektrisch) gereedschap in relatie tot restauratie metselwerk
- Bezit kennis van diverse soorten voegwerk in de restauratie
- Bezit kennis van historisch metselwerk (metselverbanden, kolommen, hoeken, verzwaringen)
- Bezit kennis van historische baksteensoorten (bakproces, formaten, hardheid, porositeit, etc.)
- Bezit kennis van historische gebouwen (bouwkunst, bouwstijlen en bouwsporen) in relatie tot restauratiewerkzaamheden
- Bezit kennis van krachtenverdeling (bijvoorbeeld voor hulp- en ondersteuningsconstructies en stempelwerk)
- Bezit kennis van kwaliteitseisen in de restauratie zoals verwerkt in de relevante uitvoeringsrichtlijnen (URL's)
- Bezit kennis van materialen en producten voor het uitvoeren restauratie metselwerk
- Bezit kennis van repareren en injecteren van historisch metselwerk
- Kan afwijkingen constateren, beoordelen en melden in relatie tot restauratiemetselen
- Kan de betreffende URL's en BRL in relatie tot de werkzaamheden toepassen
- Kan eenvoudig metselwerk ontmantelen, stutten en stampelen
- Kan eenvoudig metselwerk van trappen, stoepen en muurafdekkingen herstellen en inboeten
- Kan massief metselwerk herstellen en inboeten in het juiste verband en/of detaillering
- Kan platvol voegwerk verwijderen en vernieuwen
- Kan specifieke risico's bij restauratiewerk metselen herkennen en melden
- Kan werken volgens technische (bouw- en constructie) tekeningen, schema's en (montage) voorschriften gebruikelijk bij restauratiewerk metselen

D1-K1-W1: Bereidt metselwerk voor op herstelwerkzaamheden

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar brengt zo nodig tijdelijk stut en schoorwerk aan. Hij verwijdert handmatig of machinaal het te herstellen metselwerk. Voor het inboeten of herstellen van metselwerk zorgt hij voor de juiste uittanding. Hij zorgt ervoor dat de stofbelasting zoveel mogelijk beperkt wordt. Voor hergebruik bestemde materialen slaat hij op. Hij beoordeelt de eventuele verankeringen in het metselwerk en vervangt of conserveert deze. Hij stut en/of schoort zo nodig constructiedelen zoals profielen, kozijnen en constructies. Zo nodig positioneert, stelt en bevestigt hij hulpconstructies. Hij past hulpconstructies aan, aan het bestaande werk. Hij beschermt zo nodig ontstane openingen tegen onbevoegden, regen en wind. Na gebruik verwijdert hij de ondersteunings- en hulpconstructie. Hij overlegt met zijn leidinggevende.

Resultaat

Het metsel- en/of voegwerk is verwijderd.

D1-K1-W1: Bereidt metselwerk voor op herstelwerkzaamheden

Gedrag

- Volgt instructies en aanwijzingen op van zijn leidinggevende.
 - Toont inzicht in het krachterspel op en van het metselwerk en voorkomt schade aan het bouwwerk, dan wel instabiliteit.
 - Toont dat hij (historische) constructies en vormen begrijpt.
 - Kiest het juiste materieel en middelen en gaat er zorgvuldig mee om.
 - Hanteert bedreven en accuraat de gereedschappen.
 - Werkt zeer precies, oplossingsgericht en voorzichtig vanuit het besef van de cultuurhistorische waarde; voorkomt onnodige schade.
 - Richt zich op het leveren van werk dat voldoet aan de betreffende URL.
 - Werkt volgens restauratieladder, bedrijfsprocedures, werkplannen, voorschriften en wettelijke vereisten.
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Herstelt metselwerk

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert zo nodig de hulpconstructies en de te metselen stenen. Indien nodig brengt hij tijdelijk stut- en schoorwerk aan. Hij stelt de metselmortel volgens voorschrift samen. Hij maakt zo nodig stenen op maat. Hij brengt de specie en de stenen aan in het voorgeschreven verband en aansluiting. Hij brengt zo nodig ter versteviging voorgeschreven wapening aan. Hij krabt zo nodig de lint- en stootvoegen uit en borstelt en/of reinigt deze. Hij neemt alle nodige voor- en nazorg maatregelen zodat de verharding van het metselwerk goed kan plaatsvinden.

Resultaat

Het herstellende metselwerk voldoet aan de gestelde eisen.

Gedrag

- Volgt instructies en aanwijzingen op van zijn leidinggevende.
 - Toont technisch inzicht bij het controleren van hulpconstructies en stenen.
 - Toont inzicht in het krachterspel op en van het metselwerk en voorkomt schade aan het bouwwerk, dan wel instabiliteit.
 - Gebruikt bij het metselen van stenen zijn fysieke kracht en werkt precies en bedreven.
 - Werkt oplossingsgericht en voorzichtig vanuit het besef van de cultuurhistorische waarde; voorkomt onnodige schade.
 - Kiest het juiste materieel en middelen en gaat er zorgvuldig mee om.
 - Metselt efficiënt metselwerkconstructies.
 - Richt zich op het leveren van werk dat voldoet aan de betreffende URL.
 - Werkt volgens restauratieladder, bedrijfsprocedures, werkplannen, voorschriften en wettelijke vereisten.
- De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen